

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΙΕΡΑΣΥΝΟΔΟΣ

ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δ/νσις : Ἰωάννου Γενναδίου 14 – 115 21, Ἀθήναι
Τηλ. 210-72.72.204, Fax 210-72.72.210, e-mail: ecclesia.protocol@gmail.com

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΔΙ' ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ

Πρωτ. 4237
Ἀριθ. Ἀθήνησι, τῇ 5ῃ Σεπτεμβρίου 2025
Διεκπ. 1921

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρός
τὴν Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν
τίς Ἱερές Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
τό Διορθόδοξο Κέντρο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
τὴν Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
τίς Ἱερές Συνοδικές Μονές καί
τίς Ὑπηρεσίες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Θέμα: *«Ἐνιαῖοι (γιά ὅλες τίς θρησκευτικές κοινότητες) κανόνες θρησκευτικῆς ἐπικοινωνίας - πληροφορήσεως πρός μή μέλη τῆς οἰκείας θρησκευτικῆς κοινότητος (26 παρ. 7 ν. 5224/2025)»*

Διά τοῦ παρόντος γνωστοποιεῖται ὅτι μέ τό ἄρθρο 26 παρ. 7 τοῦ ν. 5224/2025 (ΦΕΚ Α' 142/5.8.2025) νομοθετήθηκαν δύο εἰδικοί ὅροι γιά τήν νόμιμη διάδοση θρησκευτικῶν ἰδεῶν – διδασκαλίας, ὅταν αὐτή ἔχει ὡς σκοπό εἴτε τήν διάδοση τῶν θρησκευτικῶν πεποιθήσεων θρησκευτικῆς κοινότητος εἴτε τήν ἔνταξη νέων μελῶν σέ θρησκευτική κοινότητα.

Σημειώνεται ὅτι δέν ἔχει καταργηθεῖ τό ποινικό ἀδίκημα τοῦ παράνομου προσηλυτισμοῦ, ἐξακολουθεῖ νά προβλέπεται στό ἄρθρο 4 τοῦ ἀ.ν. 1363/1938 (ΦΕΚ Α' 305) καί ὀρίζεται στήν παρ. 2 τοῦ ἁρθρου ὡς ἑξῆς: «2. Προσηλυτισμός ἰδίᾳ εἶναι ἡ διά πάσης φύσεως παροχῶν ἢ δι' ὑποσχέσεως τοιούτων ἢ ἄλλης ἠθικῆς ἢ ὑλικῆς περιθάλψεως, διά μέσων ἀπατηλῶν, διά καταχρήσεως τῆς ἀπειρίας ἢ ἐμπιστοσύνης ἢ δι' ἐκμεταλλεύσεως τῆς ἀνάγκης, τῆς πνευματικῆς ἀδυναμίας ἢ κουφότητος ἄμεσος ἢ ἔμμεσος προσπάθεια πρός διεϊσδυσιν εἰς τήν θρησκευτικήν συνείδησιν ἑτεροδόξων ἐπί σκοπῷ μεταβολῆς τοῦ περιεχομένου αὐτῆς».

Οἱ νέες διατάξεις τοῦ ἁρθρου 26 παρ. 7 τοῦ ν. 5224/2025 ἰσχύουν γιά ὅλες τίς θρησκευτικές κοινότητες καί τούς θρησκευτικούς λειτουργούς

τους χωρίς εξαίρεση, συνεπώς και για όλα τα εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα και τούς ὀρθοδόξους κληρικούς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὅταν ἀπευθύνονται σέ μή μέλη τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας ἢ γενικῶς στό κοινό (πού περιλαμβάνει καί μή μέλη τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας) ὑπό τίς κατωτέρω εἰδικές προϋποθέσεις.

Τό ἐπίμαχο ἄρθρο 26 παρ. 7 τοῦ ν. 5224/2025 προβλέπει ὅτι:

«7. Οι θρησκευτικές κοινότητες και οι θρησκευτικοί λειτουργοί, συμπεριλαμβανομένων αυτών της Ανατολικῆς Ορθοδόξου Ἐκκλησίας του Χριστοῦ κατ' ἄρθρο 3 του Συντάγματος και των θρησκευτικῶν λειτουργῶν της, ὅταν ενεργοῦν ὑπό τὴν ιδιότητα του θρησκευτικοῦ μέλους:

α) υποχρεοῦνται να δηλώνουν με τρόπο ρητό και σαφή τὴ θρησκευτικὴ κοινότητα στην οποία ανήκουν:

αα) ὅταν ἐκδίδουν βιβλία, περιοδικά, και λοιπά έντυπα θρησκευτικοῦ περιεχομένου ἢ παρουσιάζουν ραδιοφωνικές, τηλεοπτικές ἢ διαδικτυακές ἐκπομπές θρησκευτικοῦ περιεχομένου ἢ αναρτοῦν κατὰ τρόπο συστηματικό ἢ οργανωμένο δημοσιεύσεις και υλικό που παρουσιάζει ἢ μεταδίδει θρησκευτικὴ διδασκαλία σε διαδικτυακά μέσα δικτύωσης, ἐπικοινωνίας και πληροφόρησης και σε κάθε ενημερωτικό ἢ πληροφοριακό υλικό που κυκλοφοροῦν, αποστέλλουν ἢ διαδίδουν με ευθύνη τους στο κοινό που δεν ανήκει στη θρησκευτικὴ τους κοινότητα με οποιοδήποτε μέσο πληροφόρησης και ἐπικοινωνίας εφόσον ἔχει ως σκοπό τὴ διάδοση των θρησκευτικῶν πεποιθήσεων τῆς θρησκευτικῆς κοινότητας στην οποία ανήκουν ἢ τὴν ένταξη νέων μελών στην θρησκευτικὴ τους κοινότητα,

αβ) κατὰ τὴ συλλογικὴ ἐπικοινωνία τους με φυσικά πρόσωπα ἢ εκπροσώπους ἢ μέλη ενώσεων προσώπων ἢ νομικῶν προσώπων που δεν ανήκουν στη θρησκευτικὴ τους κοινότητα, με οποιοδήποτε τρόπο ἐπικοινωνίας και με σκοπό τὴ διάδοση των θρησκευτικῶν πεποιθήσεων τῆς θρησκευτικῆς κοινότητας στην οποία ανήκουν ἢ τὴν ένταξη νέων μελών στη θρησκευτικὴ τους κοινότητα, και

β) να ἀποδέχονται τὴν ἀρνηση ἐπικοινωνίας των παραληπτῶν του θρησκευτικοῦ υλικοῦ και περιεχομένου των υποπερ. αα) και αβ) τῆς περ. α) και να μην ἐπαναλαμβάνουν τὴν ἐπικοινωνία για τους σκοπούς των ανωτέρων περιπτώσεων. Στον παραβάτη τῆς παρούσας ἐπιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο, που καθορίζεται με τὴν κοινὴ υπουργικὴ ἀπόφαση τῆς παρ. 2 του ἀρθρου 62».

Ι. Δύο ὑποχρεώσεις κατὰ τὴν μή ζητηθεῖσα ἐπικοινωνία – πληροφόρηση: δήλωση θρησκευτικῆς ταυτότητας, σεβασμός ἀρνήσεως ἐπικοινωνίας.

Τό άρθρο 26 παρ. 7 τοῦ ν. 5224/2025 καθιερώνει δύο βασικές αρχές πού διέπουν τήν μή ζητηθεῖσα ἐπικοινωνία – πληροφόρηση πρὸς τό κοινό ὅταν γίνεται ἀπό τίς θρησκευτικές κοινότητες καί τούς θρησκευτικούς λειτουργούς τους καί ἐφ’ ὅσον ἡ ἐπικοινωνία – πληροφόρηση ἔχει ὡς πρόθεση τήν διάδοση τῶν θρησκευτικῶν πεποιθήσεων ἢ τήν ἔνταξη νέων μελῶν σέ θρησκευτική κοινότητα :

α) ὅτι αὐτός πού ἀπευθύνεται στό κοινό ὀφείλει νά γνωστοποιεῖ προηγουμένως τήν θρησκευτική ταυτότητά του (π.χ. «εἶμαι Ὁρθόδοξος κληρικός τῆς Ἑνορίας ... ἢ/καί τῆς Ἱ. Μητροπόλεως» ἢ «εἶμαι μέλος τῶν Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά ἢ «εἶμαι μέλος τῆς Μητροπόλεως τοῦ “πατρῶου ἡμερολογίου ἢ Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν”» κ.λπ.) καί

β) ὅτι ἐάν ὁ παραλήπτης τῆς ἐπικοινωνίας ἀπαντήσῃ ὅτι δέν ἐπιθυμεῖ τήν ἐπικοινωνία, ἡ ἄρνησή του πρέπει νά γίνῃ σεβαστή καί νά μήν ἐνοχλεῖται ἐκ νέου γιά τούς ἀνωτέρω σκοπούς (διαδόσεως θρησκευτικῆς διδασκαλίας, προσελκύσεώς του ὡς πιστοῦ).

Οἱ παραπάνω βασικές αρχές δέν εἶναι νεοφυεῖς, ἀλλά ἀποτελοῦν μεταφορά στήν θρησκευτική νομοθεσία τῶν ὁμοίων ἀρχῶν τῆς εὐρωπαϊκῆς καί ἐθνικῆς νομοθεσίας περὶ τῆς διαφημίσεως καί εἰδικότερα περὶ τῆς μή ζητηθείσας ἐπικοινωνίας πού ἔχει ὡς σκοπό τήν προώθηση προϊόντων καί ὑπηρεσιῶν (ἄρθρα 9 παρ. 2 καί 5, 9Δ ν. 2251/1994, 11 ν. 3471/2006).

Ἡ νομοθετική λογική τοῦ ἁρθρου 26 παρ. 7 τοῦ ν. 5224/2025 εἶναι ὅτι ὁποιοσδήποτε ἀπευθύνεται μέ πρωτοβουλία του στό κοινό καί χωρὶς νά τοῦ ἔχει ζητηθεῖ ἡ ἐπικοινωνία καί ἐφ’ ὅσον ἔχει σκοπό νά προωθήσῃ τίς θρησκευτικές πεποιθήσεις τῆς κοινότητάς του ἢ τήν προσέλκυση νέων πιστῶν, ὀφείλει νά σέβεται τίς αρχές τῆς ἀλήθειας, τῆς καλῆς πίστεως καί τήν προσωπικότητα τῶν παραληπτῶν τῆς μή ζητηθείσας ἐπικοινωνίας, ὅπως δηλαδή ἀκριβῶς ὑποχρεοῦται καί ὁποῖος διαφημίζει προϊόντα - ὑπηρεσίες μέ σκοπό τήν προσέλκυση νέων καταναλωτῶν.

Εἶναι εὐνόητο ὅτι ἡ μή ζητηθεῖσα ἐπικοινωνία, πού γιά τόν παραλήπτη τοῦ μηνύματος ἐνέχει τό στοιχεῖο τοῦ αἰφνιδιασμοῦ του, πρέπει νά εἶναι εἰλικρινῆς καί διαφανῆς καί νά μήν προσπαθεῖ νά παραπλανήσῃ τόν παραλήπτη ἀποκρύπτοντάς του τήν ἀλήθεια, δηλαδή τήν θρησκεία - δόγμα πού ἐκπροσωπεῖ ὁποῖος ἐπικοινωνεῖ μαζί του προσπαθώντας νά τοῦ μεταδώσῃ τήν θρησκευτική αὐτή διδασκαλία ἢ νά τόν ἐντάξῃ στήν θρησκευτική αὐτή κοινότητα.

II. Ὑποχρέωση δηλώσεως θρησκευτικῆς ταυτότητας.

Εἰδικότερα τό πρῶτο σκέλος τοῦ ἁρθρου 26 παρ. 7 τοῦ ν. 5224/2025 τυποποιεῖ τήν ἐξῆς ὑποχρέωση:

α. Ὅλες οἱ θρησκευτικές κοινότητες (καί τά νομικά πρόσωπα τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας) καί οἱ θρησκευτικοί λειτουργοί τους (καί οἱ ὀρθό-

δοξοι κληρικοί), υπό τήν διπλή προϋπόθεση α) ὅτι ἐνεργοῦν υπό τήν ιδιότητα τοῦ θρησκευτικοῦ μέλους (ὄχι ὅταν ἕνας κληρικός π.χ. υπό τήν ιδιότητα τοῦ καθηγητῆ πανεπιστημίου δημοσιεύει βιβλίο ἢ μετέχει σέ ἐπιστημονικό συνέδριο) καί β) ὅτι ἔχουν ὡς σκοπό τήν διάδοση τῶν θρησκευτικῶν πεποιθήσεων τῆς θρησκευτικῆς κοινότητος στήν ὁποία ἀνήκουν ἢ τήν ἔνταξη νέων μελῶν σέ αὐτήν, ὑποχρεοῦνται νά δηλώνουν μέ τρόπο ρητό καί σαφῆ τήν θρησκευτική κοινότητα στήν ὁποία ἀνήκουν:

αα) στά βιβλία, περιοδικά καί λοιπά ἔντυπα θρησκευτικοῦ περιεχομένου πού ἐκδίδει ἡ θρησκευτική κοινότητα ἢ ὁ θρησκευτικός λειτουργός της καί ἐφ' ὅσον ἔχουν τούς ἀνωτέρω σκοπούς (διάδοση θρησκευτικῶν πεποιθήσεων τῆς θρησκευτικῆς κοινότητος στήν ὁποία ἀνήκουν ἢ ἔνταξη νέων μελῶν στήν θρησκευτική τους κοινότητα).

ββ) στίς ραδιοφωνικές, τηλεοπτικές ἢ διαδικτυακές ἐκπομπές θρησκευτικοῦ περιεχομένου πού παρουσιάζει ἡ θρησκευτική κοινότητα (δηλαδή τά μέλη της πού ἐνεργοῦν κατ' ἐντολήν της) ἢ ὁ θρησκευτικός λειτουργός της καί ἐφ' ὅσον ἔχουν τούς ἀνωτέρω σκοπούς (διάδοση θρησκευτικῶν πεποιθήσεων τῆς θρησκευτικῆς κοινότητος στήν ὁποία ἀνήκουν ἢ ἔνταξη νέων μελῶν στήν θρησκευτική τους κοινότητα).

γγ) στίς ἀναρτήσεις δημοσιεύσεων καί ὑλικοῦ τό ὁποῖο παρουσιάζει ἢ μεταδίδει θρησκευτική διδασκαλία εἴτε συστηματικά εἴτε ὀργανωμένα σέ διαδικτυακά μέσα δικτυώσεως, ἐπικοινωνίας καί πληροφορήσεως (π.χ. Youtube, Facebook, Instagram, X/Twitter, Tiktok, Telegram, Vimeo, Dailymotion κ.λπ.) καί στίς ὁποῖες προβαίνει ἡ θρησκευτική κοινότητα (δηλαδή τά μέλη της πού ἐνεργοῦν κατ' ἐντολήν της) ἢ ὁ θρησκευτικός λειτουργός της καί ἐφ' ὅσον ἔχουν τούς ἀνωτέρω σκοπούς (διάδοση θρησκευτικῶν πεποιθήσεων τῆς θρησκευτικῆς κοινότητος στήν ὁποία ἀνήκουν ἢ ἔνταξη νέων μελῶν στήν θρησκευτική τους κοινότητα).

δδ) καί σέ κάθε ἡμερωτικό ἢ πληροφοριακό ὑλικό (μέ ὁποιαδήποτε μορφή, ὑλική ἢ ψηφιακή κ.λπ.), πού κυκλοφορεῖ, ἀποστέλλει ἢ διαδίδει ἡ θρησκευτική κοινότητα (δηλαδή τά μέλη της πού ἐνεργοῦν κατ' ἐντολήν της) ἢ ὁ θρησκευτικός λειτουργός της μέ εὐθύνη τους στό κοινό, τό ὁποῖο δέν ἀνήκει στήν θρησκευτική τους κοινότητα, καί μέ ὁποιοδήποτε μέσο πληροφορήσεως καί ἐπικοινωνίας καί ἐφ' ὅσον ἔχουν τούς ἀνωτέρω σκοπούς (διάδοση θρησκευτικῶν πεποιθήσεων τῆς θρησκευτικῆς κοινότητος στήν ὁποία ἀνήκουν ἢ ἔνταξη νέων μελῶν στήν θρησκευτική τους κοινότητα).

εε) κατά τήν συλλογική ἐπικοινωνία (ὄχι ἀτομική ἐπικοινωνία) κάθε θρησκευτικῆς κοινότητος (μέσω τῶν μελῶν της πού ἐνεργοῦν κατ' ἐντολήν της) ἢ θρησκευτικοῦ λειτουργοῦ της μέ φυσικά πρόσωπα ἢ ἐκπροσώπους ἢ μέλη ἐνώσεων προσώπων ἢ νομικῶν προσώπων πού δέν ἀνήκουν στήν θρησκευτική κοινότητα, μέ ὁποιοδήποτε τρόπο ἐπικοινωνίας, καί ἐφ'

ὅσον ἔχουν τοὺς ἀνωτέρω σκοποὺς (διάδοση θρησκευτικῶν πεποιθήσεων τῆς θρησκευτικῆς κοινότητος στήν ὁποία ἀνήκουν ἢ ἔνταξιν νέων μελῶν στήν θρησκευτική τους κοινότητα).

Κατά συνέπεια, ἀπό τήν ὡς ἄνω περίπτωση εἰς ἐξαιρεῖται μόνο ἡ ἀτομική ἐπικοινωνία (π.χ. συζήτηση) μέ θρησκευτικό περιεχόμενο μεταξύ, ἀφ' ἑνός, προσώπου πού ἐνεργεῖ κατ' ἐντολήν θρησκευτικῆς κοινότητος ἢ θρησκευτικοῦ λειτουργοῦ της καί, ἀφ' ἑτέρου, προσώπου πού δέν εἶναι μέλος τῆς θρησκευτικῆς κοινότητος, ἀκόμα καί ἐάν ἔχει ὡς σκοπὸ τήν διάδοση θρησκευτικῶν πεποιθήσεων ἢ προσέλκυση νέων πιστῶν. Ἐάν ὅμως κατὰ τήν ἀτομική ἐπικοινωνία (π.χ. συζήτηση) γίνεται παράδοση ἐνημερωτικοῦ ἢ πληροφοριακοῦ ὑλικοῦ τῶν ἀνωτέρω περιπτώσεων ἢ γίνῃ ἐπόμενη ἐπικοινωνία καί παράδοση τέτοιου ὑλικοῦ, τότε καλοῦνται σέ ἐφαρμογή οἱ ἀνωτέρω προηγούμενες περιπτώσεις τοῦ ἀρθροῦ 26 παρ. 7 καί ἰσχύει ὅτι τό θρησκευτικό ἐνημερωτικό – πληροφοριακό ὑλικό πού παραδίδεται στόν συνομιλητή ἀπό τήν θρησκευτική κοινότητα (δηλαδή ἀπό τό μέλος πού ἐνεργεῖ κατ' ἐντολήν της) ἢ τόν θρησκευτικό λειτουργό της πρέπει νά ἀναφέρει ἀπό ποιά θρησκευτική κοινότητα προέρχεται.

Εἶναι προφανές ἀπό τίς προδιαληφθεῖσες προϋποθέσεις ὅτι ἡ ὑποχρέωση δηλώσεως τῆς θρησκευτικῆς ταυτότητας ἀπό τίς θρησκευτικές κοινότητες, δηλαδή ἀπό τὰ μέλη τους, κατ' ἐντολήν τῶν ὁποίων προβαίνουν στίς προαναφερθεῖσες δημόσιες θρησκευτικές δράσεις, ἢ ἀπό τόν θρησκευτικό λειτουργό τους δέν συντρέχει π.χ. ὅταν μία Ἱερά Μητρόπολις ἢ Ἑνορία διανέμει περιοδικά ἢ βιβλία σέ ἄτομα πού εἶναι ἤδη μέλη τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας ἢ ὅταν διανέμει σέ μία περιοχή ἐνημερωτικό ὑλικό πού δέν περιέχει θρησκευτική διδασκαλία (π.χ. πρόσκληση σέ ἐθελοντική αἰμοδοσία) ἢ ὅταν ἓνας κληρικός εἶναι καλεσμένος σέ ἐκπομπή πού δέν παρουσιάζει ὁ ἴδιος καί ἡ ἐκπομπή δέν γίνῃ σέ θρησκευτικό ραδιόφωνο (σέ ἀντίθετη περίπτωση πρέπει νά ἀναφέρεται ἀπό τόν παρουσιαστή ἡ ιδιότητά του) ἢ ὅταν συμμετέχει σέ ἀτομική συζήτηση γιά θεολογικά ζητήματα μέ μέλος τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας ἢ προβαίνει σέ ὁμαδική ἐπικοινωνία (π.χ. ὁμιλία) γιά θεολογικά ζητήματα μέ ὁμάδα προσώπων ἐπειδή τὰ πρόσωπα αὐτά ζήτησαν τήν θεολογική ἀποψή του καί δέν εἶχε τήν πρωτοβουλία καί τήν πρόθεση νά προσελκύσει νέους πιστούς, ἢ ὅταν συζητᾷ ἀτομικῶς μέ πρόσωπο πού δέν εἶναι μέλος τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας (π.χ. ἄθεος) ἀκόμα καί ἐάν προσπαθεῖ νά διαδώσῃ τήν ὀρθόδοξη χριστιανική διδασκαλία ἢ νά τόν ἐντάξῃ στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία (ἐάν ὅμως παραδώσῃ ἐνημερωτικό ὑλικό π.χ. βιβλίον, τό ὑλικό αὐτό πρέπει νά ἀναφέρει ἀπό ποιά θρησκευτική κοινότητα προέρχεται).

Συντρέχει ὅμως ἡ ἐν λόγῳ ὑποχρέωση δηλώσεως θρησκευτικῆς ταυτότητας σέ βιβλία πού διανέμονται ἢ σέ ἐκπομπές ἢ κείμενα θρησκευτικῆς διδασκαλίας πού μεταδίδονται ἢ ἀναρτῶνται ἢ σέ φυλλάδια πού διανέ-

μονται σέ κατοικίες μέ γενικούς τίτλους (π.χ. «ἐλάτε νά σᾶς μιλήσουμε γι-
ά τόν Χριστό») καί στοιχεῖα ἐπικοινωνίας χωρίς νά δηλώνουν σαφῶς πρός
τό κοινό, τούς ἀναγνώστες ἢ παραλήπτες αὐτοῦ του ὑλικοῦ, ἀπό ποιά
θρησκευτική κοινότητα προέρχονται καί ἐπομένως ποιά θρησκευτική δι-
δασκαλία προωθοῦν.

Πρακτικῶς οἱ ἀνωτέρω ὅροι ἐπικοινωνίας δέν σημαίνουν ἐπιβολή
νέων ὑποχρεώσεων γιά τήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, διότι ἀπό ἐτῶν στίς ἐκ-
κλησιαστικές ἰστοσελίδες, θρησκευτικά βιβλία, περιοδικά, φυλλάδια, ἐκ-
κλησιαστικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς, ἐκπομπές, διαδικτυακές ἀναρτή-
σεις τῶν ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων τοῦ ν. 590/1977, τῆς Ἐκκλη-
σίας τῆς Ἑλλάδος, τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, τοῦ Διορθοδόξου Κέντρου
τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων, Ἑνοριῶν, Μονῶν, Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων, Ἱερῶν
Προσκυνημάτων κ.λπ. μέ σαφήνεια δηλώνεται πρός τό κοινό ἡ θρησκευτι-
κή ἐπωνυμία - ταυτότητα τῶν φορέων αὐτῶν. Ὁμοίως καί οἱ ὀρθόδοξοι
κληρικοί δηλώνουν σαφῶς τήν ιδιότητά τους ὅταν ἀναρτοῦν στό διαδίκτυο
ἢ παρουσιάζουν σέ ἄλλα ἐνημερωτικά μέσα ἐκπομπές μέ σκοπό τήν διά-
δοση τῆς ὀρθόδοξης χριστιανικῆς διδασκαλίας ἢ ἐκδίδουν βιβλία καί ἔντυ-
πα πού ἔχουν τόν ἀνωτέρω σκοπό καί δέν ἀποκρύπτουν τήν ιδιότητά τους
καί τήν κανονική ὑπαγωγή τους. Ἡ καλόπιστη καί ὀρθή αὕτη πρακτική
δέον νά συνεχίσει νά τηρεῖται καί ὡς ἐπιβαλλόμενη ἐκ τοῦ νόμου πλέον.

Συμπερασματικῶς, οἱ προαναφερθέντες κανόνες βασικά ἀποβλέ-
πουν νά καταστήσουν διαφανῆ καί μή παραπλανητική τήν μή ζητηθεῖσα
ἐπικοινωνία – πληροφόρηση μέ θρησκευτικό περιεχόμενο πού διενεργεῖ-
ται ἀπό τίς θρησκευτικές κοινότητες καί τούς θρησκευτικούς τους λειτουρ-
γούς πρός πρόσωπα πού δέν εἶναι μέλη τῆς θρησκευτικῆς τους κοινότητας
καί ἐφ' ὅσον αὕτη ἡ ἐπικοινωνία – πληροφόρηση ἔχει ὡς σκοπό τήν διάδο-
ση – προώθηση τῆς θρησκευτικῆς διδασκαλίας τους ἢ τήν προσέλκυση νέ-
ων μελῶν.

III. Σεβασμός ἀρνήσεως ἐπικοινωνίας.

Εἰδικότερα τό δεύτερο σκέλος τοῦ ἄρθρου 26 παρ. 7 τοῦ ν. 5224/2025
τυποποιεῖ τήν ἐξῆς ὑποχρέωση:

Ὅλες οἱ θρησκευτικές κοινότητες (καί τά νομικά πρόσωπα τῆς Ὁρ-
θόδοξης Ἐκκλησίας) καί οἱ θρησκευτικοί λειτουργοί τους (καί οἱ ὀρθόδοξοι
κληρικοί) ὑποχρεοῦνται νά σέβονται τήν ἄρνηση ἐπικοινωνίας τῶν παρα-
ληπτῶν τοῦ θρησκευτικοῦ ὑλικοῦ καί περιεχομένου τῶν παραπάνω περι-
πτώσεων (βλ. ὡς ἄνω κεφ. II) καί νά μήν ἐπαναλαμβάνουν τήν ἐπικωινω-
νία μέ τά πρόσωπα αὐτά γιά τούς σκοπούς τῶν ἀνωτέρων περιπτώσεων,
δηλαδή τῆς διαδόσεως τῆς θρησκευτικῆς διδασκαλίας τους ἢ τήν προσελ-
κύσεως νέων μελῶν.

Ἡ παράβαση τῶν ἀνωτέρω διατάξεων δέν ἀποτελεῖ ποινικό ἀδίκημα, ἀλλά διοικητική παράβαση πού ἔχει ὡς συνέπεια τήν ἐπιβολή χρηματικοῦ προστίμου ἀπό τό ἀρμόδιο ὄργανο, κατὰ τήν διαδικασία καί ὑπό τούς ὅρους καί τό ὕψος πού θά καθορισθεῖ ἀπό Κοινή Ὑπουργική Απόφαση, ἡ ὁποία θά ἐκδοθεῖ μέ βάση τήν νομοθετική ἐξουσιοδότηση τοῦ ἀρθροῦ 62 παρ. 2 τοῦ ν. 5224/2025.

Καταληκτικῶς, διευκρινίζεται ὅτι τά ἐκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα τοῦ ἀρθροῦ 1 παρ. 4 τοῦ ν. 590/1977 καί οἱ ὀρθόδοξοι κληρικοί εἶναι ὑπεύθυνοι γιά τήν τήρηση τῶν ἐν λόγω ὑποχρεώσεων τοῦ ἀρθροῦ 26 παρ. 7 τοῦ ν. 5224/2025 ὡς πρὸς τά δικά τους βιβλία, περιοδικά καί λοιπά ἐντυπα θρησκευτικοῦ περιεχομένου, ὡς πρὸς τίς δικές τους ραδιοφωνικές, τηλεοπτικές ἢ διαδικτυακές ἐκπομπές θρησκευτικοῦ περιεχομένου, ὡς πρὸς τίς δικές τους ἀναρτήσεις δημοσιεύσεων καί ὑλικοῦ θρησκευτικῆς διδασκαλίας στά δικά τους διαδικτυακά μέσα δικτυώσεως, ἐπικοινωνίας καί πληροφορήσεως, ὡς πρὸς τό δικό τους ἐνημερωτικό ἢ πληροφοριακό ὑλικό καί ὡς πρὸς τήν δική τους συλλογική ἐπικοινωνία μέ μή μέλη τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας. Δέν εἶναι σέ καμμία περίπτωση ὑπεύθυνοι γιά τό ἀντίστοιχο ὑλικό ἢ μέσα ἢ δράσεις ἢ ἐπικοινωνία, πού προέρχονται ἢ διενεργοῦνται ἀπό παντοειδεῖς ἰδιῶτες - φυσικά πρόσωπα, ἐνώσεις προσώπων (συλλόγους κ.λπ.) ἢ νομικά πρόσωπα (σωματεῖα, ἰδρύματα κ.λπ.) πού ἐνεργοῦν αὐτοβούλως καί προάγουν ἱεραποστολικούς χριστιανικούς σκοπούς χωρίς νά ἐλέγχονται (ἐποπτεύονται ἢ ἀνήκουν) στά νομικά πρόσωπα τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τά ὁποῖα ἀπαριθμοῦνται στό ἀρθρο 1 παρ. 4 τοῦ ν. 590/1977 (ΦΕΚ Α' 146) καί χωρίς νά ἐνεργοῦν κατ' ἐντολήν τῶν ἀνωτέρω νομικῶν προσώπων τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας.

Ἐντολῇ καί Ἐξουσιοδοτήσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

Ἀρχιμ. Ἰωάννης Καραμούζης

Κοινοποίησης:

Διεύθυνσιν Προσωπικοῦ Ἱερᾶς Συνόδου